

B-2008000106040001

Third Year B. Com. (Sem. VI) Examination

April - 2022

Indian Economy - Recent Trends - VI

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

સૂચના :

(1)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
☛ Third Year B. Com. (Sem. 6)	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
☛ Indian Economy - Recent Trends - VI	<input type="text"/>
☛ Subject Code No. :	Section No. (1, 2,.....):
2 0 0 8 0 0 1 0 6 0 4 0 0 0 1	NIL
	Student's Signature

- (2) પ્રશ્ન. 1 અને 6 ફરજિયાત છે.
(3) પ્રશ્ન. 2 થી 5 સુધીના કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
(4) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂર્ણ ગુણ દર્શાવે છે.

1 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે પાંચ) 10

- (i) ભારતમાં સહકારી ધિરાણ માળખું શું છે ?
- (ii) ભારતમાં નીચી ખેત ઉત્પાદકતાનાં કારણો જણાવો.
- (iii) ભારતમાં કૃષિધિરાણની મુખ્ય જરૂરિયાતો કયા પ્રકારની છે ?
- (iv) કેન્દ્રિય આંકડાકીય સંસ્થાએ સેવાક્ષેત્રને વિવિધ ભાગમાં કઈ રીતે વર્ગીકૃત કર્યું છે ?
- (v) ભારતીય અર્થતંત્રમાં સેવાક્ષેત્રે રોજગારી પૂરી પાડતા ક્ષેત્રો કયા છે ?
- (vi) વસ્તુ અને સેવા પરના કરના મુખ્ય લાભો જણાવો.
- (vii) કાળા નાણાંના ઉદ્ભવનાં મુખ્ય કારણો જણાવો.
- (viii) વિશ્વ વ્યાપાર સંગઠનના સભ્યપદથી ભારતને થતા મુખ્ય લાભો જણાવો.
- (ix) ભારતમાં નિકાસનીતિના મુખ્ય ઉદ્દેશો જણાવો.
- (x) વિશ્વ વ્યાપાર સંગઠનની ભૂમિકા વર્ણવો.

B-2008000106040001]

1

[Contd.....

- 2 ભારતમાં કૃષિધિરાણ ક્ષેત્રે સહકારી ધિરાણ સંસ્થાઓની કામગીરીનું મૂલ્યાંકન કરો. 14
- 3 ભારતમાં સેવાક્ષેત્રને લગતી આંકડાકીય માહિતી અને અન્ય વિગતો મેળવવામાં 14
પડતી મુશ્કેલીઓની ચર્ચા કરો અને સેવાક્ષેત્રના પડકારો સમજાવો.
- 4 કાળુ નાણું એટલે શું ? કાળાનાણાંની સમસ્યા ઉકેલવા માટેના પગલાંઓની 14
વિગતવાર ચર્ચા કરો.
- 5 2015 – 2020 ની નવી વિદેશવ્યાપાર નીતિનાં મુખ્ય પાસાંઓની વિગતવાર 14
ચર્ચા કરો.
- 6 ટૂંકી નોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) 12
- (i) ખેડૂતોની દેવાદારીનાં કારણો
- (ii) ભારતમાં આર્થિક સુધારા પછી સેવાક્ષેત્રનો વિકાસ
- (iii) ભારતમાં વર્તમાન કર સુધારા
- (iv) ભારતમાં ગરીબીનાં કારણો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the Instructions no. 1 of page no. 1.
(2) Question-1 and Question-6 are compulsory.
(3) Answer any two from question no. 2 to 5.
(4) Figures to the right indicate full marks for the question.

- 1 Briefly answer the following questions : (any **five**) 10
- (i) What is the structure of co-operative credit in India?
- (ii) What are the main causes of low productivity of Indian agriculture?
- (iii) What are the main types of agricultural credit requirements in India?
- (iv) How the Central Statistical Organisation has classified service sector into different categories ?
- (v) Which are the major employment generating service sectors in the Indian economy?

- (vi) Indicate the main benefits of Goods and Services Tax.
  - (vii) State the main causes for the origin of black money.
  - (viii) Indicate the main advantages to India from the membership of WTO.
  - (ix) State the objectives of India's export policy.
  - (x) State the role of World Trade Organisation.
- 2** Evaluate the working of the co-operative credit institutions in the sphere of agricultural finance in India. **14**
- 3** Discuss the difficulties in obtaining statistical information and other details pertaining to the service sector in India. Explain the challenges for the service sector in India. **14**
- 4** Define black money. Discuss in detail the steps taken to solve the problem of black money in India. **14**
- 5** Discuss in detail the main aspects of latest foreign trade policy (2015 – 2020). **14**
- 6** Write short notes : (any **two**) **12**
- (i) Causes of farmer's indebtedness.
  - (ii) Development of service sector after economic reforms in India.
  - (iii) Recent tax reforms in India.
  - (iv) Causes of poverty in India.
-